

Konkluzje Rady w sprawie procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie

1. Rada jest głęboko zaniepokojona niekończącą się falą przemocy powodującą w ostatnich miesiącach liczne ofiary śmiertelne w Izraelu i na terytoriach palestyńskich. UE zdecydowanie potępia zamachy terrorystyczne i akty przemocy – m.in. powodujące śmierć dzieci – niezależnie od tego, która strona dopuszcza się tych czynów i w jakich okolicznościach. UE apeluje do przywódców politycznych, by wspólnie, poprzez widoczne działania, przyczyniali się do łagodzenia napięć i zajęcia się podstawowymi przyczynami tarć. UE przypomina o szczególnym znaczeniu miejsc świętych i apeluje o ochronę utrzymywanego od 1967 r. status quo Wzgórza Świątynnego / Al-Haram asz-Szarif zgodnie z poprzednimi ustaleniami i przy poszanowaniu szczególnej roli Jordanii.

2. UE pilnie wzywa wszystkie strony, by powstrzymały się od wszelkich działań, które mogłyby pogorszyć sytuację, takich jak podżeganie czy prowokacje, i apeluje, by strony potępiały zdarzające się ataki i ściśle przestrzegały zasad konieczności i proporcjonalności, gdy uciekają się do użycia siły. Wyraża uznanie dla obu stron za to, że utrzymały koordynację bezpieczeństwa w tej wyjątkowo trudnej sytuacji. UE z zadowoleniem przyjmuje postępy w dochodzeniu dotyczącym zamachu w Dumie i apeluje, by Izrael pociągnął wszystkich sprawców przemocy ze strony osadników do odpowiedzialności. UE apeluje też do obu stron, by wspólnie i zdecydowanie zwalczały podżeganie do walki i nawoływanie do nienawiści, na przykład poprzez ustanowienie mechanizmu konsultacji w sprawie podżegania, zgodnie ze wcześniejszymi zobowiązaniami.

3. UE jest przekonana, że jedynie ponowne przyjęcie perspektywy politycznej oraz wznowienie dialogu mogą położyć kres przemocy. Same środki bezpieczeństwa nie wystarczą, by przerwać spiralę przemocy. Trzeba się zająć podstawowymi przyczynami konfliktu. UE potwierdza poparcie dla apeli kwartetu o podjęcie istotnych działań transformacyjnych, zgodnych z działaniami przejściowymi, przewidzianych we wcześniejszych porozumieniach, po to by przywrócić pewność i odbudować zaufanie. UE wzywa obie strony, by wdrożyły te środki przy najbliższej sposobności. Fundamentalna zmiana polityki Izraela względem okupowanych terytoriów palestyńskich, zwłaszcza w strefie C, znacznie zwiększy możliwości gospodarcze, umocni palestyńskie instytucje i zwiększy stabilność i bezpieczeństwo zarówno dla Izraelczyków, jak i Palestyńczyków.

4. UE jednogłośnie wyraża swoje zaangażowanie na rzecz osiągnięcia rozwiązania dwupaństwowego – w oparciu o kryteria nakreślone w konkluzjach Rady z lipca 2014 r. – które będzie odpowiadać potrzebom Izraela i Palestyny w zakresie bezpieczeństwa oraz palestyńskim dążeniom do państwowości i suwerenności, zakończy okupację rozpoczętą w 1967 r. i rozwiąże wszelkie kwestie związane ze stałym statusem, po to by położyć kres konfliktowi. Zdecydowanie sprzeciwia się wszystkim działaniom, które podważają powodzenie rozwiązania dwupaństwowego, i wzywa obie strony, by wykazały – w swoich politykach i działaniach – rzeczywiste zaangażowanie na rzecz takiego rozwiązania, tak by odbudować zaufanie i umożliwić wznowienie konstruktywnych negocjacji. W tym celu UE będzie bacznie śledzić wydarzenia na miejscu i ich szersze skutki oraz rozważy dalsze działania mające pomóc zagwarantować powodzenie rozwiązania dwupaństwowego, które wciąż stoi pod znakiem zapytania ze względu na nowe wydarzenia w terenie.

5. Zapewnienie sprawiedliwego i trwałego pokoju, kończącego wszystkie roszczenia, będzie wymagało zwiększonych wspólnych wysiłków międzynarodowych. UE, także poprzez działania swojego specjalnego przedstawiciela, będzie aktywnie współpracować z wszystkimi zainteresowanymi podmiotami, w tym partnerami z kwartetu, a zwłaszcza Stanami Zjednoczonymi, w regionie i na forum Rady Bezpieczeństwa ONZ, na rzecz odnowienia wielostronnego podejścia do procesu pokojowego. Mogłoby temu służyć – zważywszy na atmosferę dialogu i współpracy, w jakiej przebiegała konferencja w Madrycie 25 lat temu – zarówno ustanowienie międzynarodowej grupy wsparcia, jak i zorganizowanie kolejnej konferencji międzynarodowej. UE przypomina, że jest gotowa mocniej zaangażować się we współdziałanie z partnerami regionalnymi na podstawie arabskiej inicjatywy pokojowej, która zapewnia kluczowe elementy rozwiązania konfliktu izraelsko-arabskiego, a także daje możliwość zbudowania regionalnych ram bezpieczeństwa.

6. UE przypomina, że przestrzeganie międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka przez państwa i podmioty niepaństwowe, w tym rozliczalność, jest podstawą zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa w regionie. UE apeluje o ochronę dzieci, w tym zapewnienie prawa do kształcenia w bezpiecznym środowisku szkolnym. Rada podkreśla znaczenie nieutrudnianej działalności społeczeństwa obywatelskiego zarówno w Izraelu, jak i na okupowanych

terytoriach palestyńskich, jednak w ostatnim czasie sytuacja w tym zakresie napawa ją niepokojem.

7. Przypominając, że osiedla są niezgodne z prawem międzynarodowym, stanowią przeszkodę dla osiągnięcia pokoju i zagrażają urzeczywistnieniu rozwiązania dwupaństwowego, UE ponownie wyraża stanowczy sprzeciw wobec izraelskiej polityki osadnictwa oraz wobec działań podejmowanych w tym zakresie, takich jak budowa muru bezpieczeństwa na terytoriach wykraczających poza tereny zajęte w 1967 r., rozbiórka i konfiskata m.in. obiektów finansowanych przez UE, eksmisje i przymusowe przesiedlenia, także Beduinów, nielegalne osiedla i ograniczenia w zakresie przemieszczania się i dostępu. Wzywa Izrael, by zakończył wszelką działalność osadniczą i przeprowadził rozbiórkę osiedli wybudowanych od marca 2001 r., zgodnie z uprzednimi zobowiązaniami. Działania osadnicze we Wschodniej Jerozolimie poważnie podważają możliwość uczynienia z Jerozolimy przyszłej stolicy obu państw.

8. UE i jej państwa członkowskie są zdecydowane w sposób stały, pełny i skuteczny wdrażać obowiązujące przepisy unijne i ustalenia dwustronne mające zastosowanie do produktów pochodzących z osiedli. UE wyraża swoje zobowiązanie do zapewnienia, by – zgodnie z prawem międzynarodowym – wszelkie umowy między Państwem Izrael a UE musiały jednoznacznie i wyraźnie stwierdzać, że nie mają zastosowania do terytoriów zajętych przez Izrael w 1967 r. Nie jest to wyrazem bojkotu Izraela, gdyż temu UE zdecydowanie się sprzeciwia.

9. UE wzywa wszystkie palestyńskie frakcje, by w dobrej wierze zaangażowały się w proces pojednania, który jest ważnym elementem wypracowania rozwiązania dwupaństwowego. Nadal będzie wspierać palestyńskie dążenia do państwowości. Ogromne znaczenie ma to, by nie zaprzepaścić poczynionych w przeszłości postępów, a palestyńskie instytucje muszą nadal się umacniać i demokratyzować oraz zwiększać swoją przejrzystość i rozliczalność. UE apeluje do rządu, by dążył do tego, by wszyscy Palestyńczycy mogli wziąć udział w rzeczywistych i demokratycznych wyborach. Mocne, pluralistyczne i demokratyczne instytucje, kierujące się praworządnością i prawami człowieka, mają podstawowe znaczenie z punktu widzenia zdolnego do istnienia i suwerennego państwa palestyńskiego. W tym celu UE wzywa wszystkie ugrupowania palestyńskie do znalezienia wspólnej płaszczyzny porozumienia i do współpracy w celu zaspokojenia potrzeb ludności palestyńskiej.

10. UE apeluje do wszystkich stron o podjęcie szybkich działań, które przyniosłyby fundamentalną zmianę sytuacji politycznej, sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i sytuacji gospodarczej w Strefie Gazy, łącznie z położeniem kresu jej izolacji i pełnym otwarciem przejść granicznych, z jednoczesnym uwzględnieniem uzasadnionych obaw Izraela dotyczących bezpieczeństwa. Niedawny ostrzał rakietowy przez bojówki jest niedopuszczalny i ponownie zwraca uwagę na niebezpieczeństwo eskalacji. Wszystkie zainteresowane strony muszą zobowiązać się do niestosowania przemocy i do działań na rzecz pokoju. UE wzywa ugrupowania palestyńskie, by odbudowę Strefy Gazy uczyniły nadrzędnym priorytetem narodowym, zwłaszcza w odniesieniu do ochrony zdrowia, energetyki i dostępu do wody. Narodowa Władza Palestyńska musi w pełni ponownie podjąć swoje funkcje rządowe w Strefie Gazy, gdyż jest ona integralną częścią przyszłego państwa palestyńskiego. UE z zadowoleniem przyjmuje kroki, które Izrael podjął, by złagodzić niektóre ograniczenia wobec Strefy Gazy. Jednak aby możliwe były odbudowa i dostarczanie podstawowych usług, konieczne jest zniesienie ograniczeń w przemieszczaniu się ludzi, usług i towarów, w szczególności towarów określanych jako produkty podwójnego zastosowania. UE apeluje do wszystkich stron, podmiotów państwowych i niepaństwowych, by – zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym – zagwarantowały krajowym, miejscowym i międzynarodowym organizacjom humanitarnym, w tym organom UE i państw członkowskich, nieutrudniony dostęp humanitarny do Strefy Gazy. UE jest nadal gotowa współdziałać ze stronami i zainteresowanymi podmiotami w zakresie poprawiania sytuacji oraz apeluje do społeczności międzynarodowej o szybkie wywiązanie się z podjętych zobowiązań.

11. UE ponawia swoją ofertę dla obu stron – w przypadku osiągnięcia ostatecznego rozwiązania pokojowego – polegającą na połączonym europejskim wsparciu politycznym, gospodarczym i w zakresie bezpieczeństwa oraz na partnerstwie specjalnego uprzywilejowania z UE, które obu stronom zapewnia znaczne korzyści. UE podkreśla, że przyszły rozwój stosunków między UE a partnerami izraelskimi i palestyńskimi będzie również uzależniony od ich zaangażowania w osiągnięcie trwałego pokoju opartego na rozwiązaniu dwupaństwowym.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press